

Er det så slemt? Gu´er det så!

I Politikens leder søndag d. 8. november kan man med forundring på forsiden læse lederskribenten bb. (hvem det så end er) gøre knæfald overfor tyveri af andres ejendom - et tyveri, der med statens velsignelse har fundet sted i en årrække og nu cementerers derved, at den såkaldte "Antipiratgruppe", der holder øje med ulovlig download af film og musik på internettet, har opgivet at retsforfølge tyveknægtene, som herefter nu har uhindret adgang til at krænke filmskabernes og komponisternes rettigheder ved bare tømme hylderne for varer uden at betale.

Med udbredelsen af internettet, der i dag er allemands eje, og som vi alle nyder godt af og på ingen måde vil undvære, har vi samtidig fået adgang til en teknologi, der gør det muligt af fildele og downloade musik og billeder, som er ejet af ophavsmændene, på en måde, så disse ikke bliver honoreret for deres arbejde. For det er jo det, der er tale om. At være kunstner er et arbejde, der skal give en indkomst, så kunstneren kan få råd til at betale sin husleje og andre udgifter nøjagtig på samme sæt og vis som alle andre indkomstmottagere. Kan man ikke leve af at være kunstner, må man blive dyrepasser eller ekspedient i Skjold Burne, det er o.k. med mig. Men det retoriske spørgsmål "Er det så slemt at downloade?" som bb. selv responderer positivt på, svarer jo til at forsvare den, der smutter ned til grønthandleren og fylder indkøbsnettet med frugt og grøntsager, uden at gå ind i forretningen og betale - alene med den begrundelse, at varerne er udstillet ude på fortovet uden opsyn og derfor ikke skal betales. Men det bør i hvertfald ikke være den omstændighed, der skal afgøre, om kunstneren i stedet for at være kunstner, skal være fejemand eller taxichauffør.

Med det almindelige knæfald for tyverierne befinder vi os omsider for enden af den glidebane, der tog sin begyndelse, da bibliotekerne med Folketingets velsignelse for en årrække tilbage begyndte at udlåne grammofonplader og cd-er ganske gratis, således at låntagerne kunne gå hjem og overspille pladerne til andet medium, så de var fri for at købe dem i en musikbutik - en udvikling der tog fart, da vinylpladen blev afløst af compactdiscen (cd-en), og ikke mindst da kassettebånd-spilleren blev afløst af hjemmebrønderiet af cd-er på egen computer.

I 90-erne havde jeg den mistrøstige oplevelse, at min gode ven direktør, Peter Hansen, der var indehaver af musikbutikkerne, Axel Music, som sidste sommer måtte dreje nøglen om pga. svigtende cd-salg, havde ladet fremstille en "hitliste" over stjalne cd-covere fra udstillingskasserne. Systemet var jo sådan indrettet, at man tog den tomme plasticassette med cover med ind i butikken, hvor man ved disken fik udleveret den tilhørende cd. På hitlisten over stjalne covere lå Monrad & Rislund i en årrække på en "flot" 3. plads, hvilket indikerede, at mange gerne ville eje vores vidtløftigheder, men de ville helst ikke betale for dem, og det behøvede de heller ikke, for de kunne jo bare gå hen på biblioteket og låne varen gratis og kopiere den. Beregninger viste at det på landsbasis dengang drejede sig om ca. 20.000 gratiskopieringer om året, hvilket i kroner og ører svarede til en indkomst for os som ophavsmænd på omkring 400.000 kroner årligt, som vi således er gået glip af. Nu kan det selvfølgelig være, at beløbet kun havde været det halve, hvis biblioteksordningen ikke fandtes, men alligevel - det er mange penge - tyveriet var og er til at tage at føle på.

Det var jo som sagt staten, der med Folketingets vedtagelse af biblioteksloven var årsag til, at det skulle gå så galt, og på et eller andet niveau var politikerne selvfølgelig godt klar over, at kunstnerene med udlånsordningen skulle kompenseres. Derfor vedtog Folketinget, at komponister og tekstforfattere skulle deles om et årligt biblioteksvederlag, der i vore dage er på omkring 5,6 millioner kroner, og som kun udgør fattige smuler af værditabet for de værker, som bibliotekerne gratis stiller til rådighed, og som tilmed i vore dage kan "lånes" kvit og frit via internettet. Du behøver ikke engang selv ulejlige dig hen på biblioteket og hente varerne. Hertil kommer - for at sætte trumf på hånen - den omstændighed, at kunstnerne selv skal huske skriftligt en gang om året ansøge om at få del i almissen, som Folketinget så "kulant" har stillet til rådighed.

For at sætte i relief hvad det er for en åbenlys urimelighed, sangskrivere, dvs. teksforfattere og komponister udsættes for, kan jeg oplyse, at jeg for at have mit livsværk bestående omkring 23 fonogrammer stående på danske biblioteker i år har modtaget en almisse på kr. 7.600, mens Bjarne Reuter for at have sit livsværk stående har modtaget næsten 798.000 kroner. Den eneste forskel er, at Reuters livsværk er skrevne ord i form af bøger, der

hverken kan downloades eller kopieres, mens mit livsværk som komponist og teksforfatter består af fonogrammer (cd-er), som meget let kan kopieres. Nu kan man selvfølgelig med nogen ret mene, at Bjarne Reuter er en meget større kunstner end Jan Monrad, men det ville i givet ikke alene udløse denne himmelråbende forskel i ydelserne.

Der foretages nemlig i forbindelse med tildelingen af ydelser ikke nogen form for kvalitetsvurdering. Forskellen er alene betinget af, hvorvidt man er forfatter eller komponist/tekstforfatter - altså om det er en bog eller en cd, ydelsen skal tildeles på baggrund af. Således får danske forfattere i år til deling 158 millioner kroner for at have deres bøger stående og trække støv på bibliotekerens hylder, mens vi andre som sagt må nøjes med at deles om ca. 5.6 millioner kroner. Dette til trods for, at det kan dokumenteres, at vi som autorer lider et ikke ringe tab hvert eneste år. Over en tyveårig periode vil jeg således anslå, at jeg som kunstner har lidt et tab på ikke under 4 millioner kroner, der alt i alt er kompenseret med omkring 160.000 kroner, mens jeg samtidig over skattebilletten har kunnet fornøje mig over i samme periode som skatteyder at være venlig medbetaler til Bjarne Reuters vellevned med et beløb svarende til 16 millioner kroner i nutidspenge.

Det er i det lys, man skal se Politikens søndagsleder, der konkluderer: "Som udgangspunkt er det en god ting, at musik er gratis".